

ALLMÄNNA LEVERANSVILLKOR

**fastställda av Grafiska Leverantörsföreningen 1993.
Utarbetade i samråd med Grafiska Industriförbundet
och Svenska Tidningsutgivareföreningen.**

1. Tillämpning

Dessa allmänna leveransvillkor gäller under förutsättning att parterna skriftligen eller på annat sätt överenskommit härom för alla produkter och/eller tjänster, som omfattas av avtalet mellan parterna, i den mån inte annat uttryckligen överenskommes.

2. Lokal

- 2.1** Leverantören tillhandahåller i skälig tid erforderliga anvisningar för lokalens iordningställande.
- 2.2** Kunden iordningställer på egen bekostnad före monteringsdagen lokalerna i enlighet med anvisningarna. Detta innefattar bl.a. elektriska installationer till utrustningen och i förekommande fall luftkonditionering, VVS-installation, televerkets utrustning för dataöverföring och beredande av fri passage in till monteringsplats i lokalerna.
- 2.3** Leverantören utför monteringen i kundens lokaler i enlighet med gällande svenska föreskrifter.
- 2.4** Under monteringsstiden tillhandahåller kunden på anmodan av leverantören kostnadsfri arbetsplats med telefon för leverantörens personal inom praktiskt avstånd från produkterna och med låsbart utrymme för förvaring av testutrustning, verktyg och reservdelar.

3. Ritningar och beskrivningar

På kundens begäran skall leverantören senast på den effektiva leveransdagen kostnadsfritt tillhandahålla honom tillräckligt utförliga betjäningssanvisningar på det svenska språket för att kunden skall kunna ombesörja igångsättning, drift och underhåll (inbegripet löpande reparationer) av anläggningens alla delar. Dessa anvisningar blir kundens egendom.

4. Arbetarskydd m m

Leverantören svarar för att produkten uppfyller myndigheternas krav beträffande arbetarskydd och andra krav av myndighet gällande på den effektiva leveransdagen. Leverantören har rätt till ersättning för tillkommande kostnader föranledda av ändrade krav från myndigheterna, som blivit kända efter offertens lämnande eller, då avtal träffats, efter avtalets träffande.

Kunden är skyldig att senast vid avtalstillfället meddela leverantören lokala bestämmelser om arbetarskydd. Dessa är leverantören skyldig att följa.

5. Leveranstid, leveransprov m m

5.1 Monteringsdag avser den dag, då leverantören skall äga tillträde till lokaler och/eller produkt för montering.

5.2 Avtalad leveransdag avser den dag, då produkten skall levereras i överensstämmelse med avtalet.

Vid leverans av skilda huvuddelar/delleveranser må leveransdag avtalas för huvuddelarna/delleveranserna var för sig.

Har avtal träffats om leveransprov hos kunden, är avtalad leveransdag den dag produkten efter montering skall ha testats och befunnits fungera enligt avtalad specifikation.

5.3 Om avtal träffats om leveransprov hos tillverkaren av produkt eller hos leverantören före skeppning till kunden, skall tidpunkt för sådant prov anges i avtal. Leveransprovet skall utföras i båda parter närvaro. Leverantören skall i god tid bekräfta uppgift om exakt tidpunkt för provet. Kunden skall kostnadsfritt tillhandahålla sådana råvaror, som skäligen beräknas åtgå för provet, och som leverantören rimligen inte kan tillhandahålla. Om leveransprovet gäller i övrigt, vad som nedan sägs i punkt 5.4, första och tredje styckena.

5.4 Leveransprov skall utföras hos kunden, om montering eller installation ingår i leverantörens åtaganden enligt avtalet, eller om särskilt avtal träffats om leveransprov. Det skall, om inte särskilda testrutiner för leveransprov avtalats, utföras i enlighet med praxis, som tillämpas för kontroll av funktionen hos produkter av liknande slag som avtalsprodukten. Leveransprov skall omfatta högst två arbetsveckor, om ej annat angivits.

Om leveransprov skall företas hos kunden, skall leverantören skriftligen underrätta kunden om när produkten väntas vara färdig. Sådan underrättelse skall lämnas i så god tid, att kunden hinner vidta nödvändiga förberedelser. Leveransprov skall utföras i båda parter närvaro. Kunden skall kostnadsfritt tillhandahålla kraft, smörjmedel, vatten, bränsle, driftspersonal samt råvaror och material av alla slag i den omfattning, som skäligen kan beräknas åtgå för leveransprov och justering i anslutning därtill.

Om produkten vid leveransprov befinnes vara behäftad med fel eller eljest inte är i överensstämmelse med avtalet, skall leverantören utan kostnad för kunden och inom skäligen tid avhjälpa felet eller tillse att produkten blir avtalsenlig. På kundens begäran skall nytt prov därefter utföras för fastställande av effektiv leveransdag. Om felet varit obetydligt, kan nytt prov inte påfordras. Avvikelse från teknisk specifikation skall inte anses vara obetydligt fel.

5.5 Effektiv leveransdag är den dag, då produkten levererats enligt avtalet. På den effektiva leveransdagen skall kunden anses ha övertagit produkten.

Skall leveransprov utföras, är effektiv leveransdag den dag produkten efter montering har testats och befunnits fungera enligt avtalad specifikation.

I den omfattning avtalet avser leverans av skilda huvuddelar/delleveranser, som inte står i sådant sammanhang med varandra, att de ej utan varandra kan tas i avsett bruk, skall effektiv leveransdag bestämmas för huvuddelarna/delleveranserna var för sig.

5.6 Om produkten inte fullt ut uppfyller avtalad specifikation, eller om parterna fastställer bristfälligheter i konstruktion, funktion, material eller arbete, men kunden utan hinder därav kan ta produkten i huvudsakligt bruk, må detta icke räknas som effektiv leveransdag beträffande de delar produkten ej uppfyller avtalad specifikation eller de delar, där bristfälligheter fastställts. Leverantören skall utan kostnad för kunden och inom skälig tid tillse, att produkten blir avtalsenlig.

5.7 Om den i avtalet angivna tiden för fullgörande endast är ungefärlig, äger vardera parten, efter utgången av två tredjedelar av den sålunda angivna tiden, skriftligen anmoda den andra parten att träffa överenskommelse om en bestämt tidpunkt.

Sålunda bestämd tid skall vid tillämpning av avtalet anses vara avtalad leveransdag.

6. Pris, betalning, tull m m

6.1 Såvida inte annat överenskommit, skall i avtalet upptagna priser innefatta kostnaden för sådan förpackning eller skyddsåtgärd, som under normala transportförhållanden erfordras för att förhindra skada på eller försämring av produkten, innan den når av kundens anvisad plats.

6.2 Till det avtalade priset kommer svensk mervärdeskatt. Därutöver äger leverantören erhålla ersättning för de kostnadsökningar, som uppkommer för honom på grund av att tull, importavgift eller annan skatt eller pålaga, direkt hänförlig till leverantörens fullgörande, ändras. Detta gäller endast i den mån sådan ändring inte varit eller bort vara känd av leverantören och/eller tillverkaren vid tidpunkten för avgivande av offert eller, därest avtal därefter träffats, vid tidpunkten för avtalets träffande.

6.3 Betalning skall erläggas mot faktura senast 30 dagar efter fakturadatum, om andra betalningsvillkor inte avtalats.

6.4 Priser är angivna i svenska kronor, om ej annat anges. Om ej annat avtalats, gäller pris i svenska kronor med reservation för eventuella mellankommande valutakursändringar. För att omräkning skall få ske av sådant pris i svenska kronor skall den utländska valuta och den kurs, till vilken priset i svenska kronor är relaterat, vara angiven i offert och/eller avtal.

Vid betalning skall likvid ske efter omräkning till den kurs, som gäller vid varje betalningstillfälle, dock med reservation för korrigering till den kurs, som gäller vid leverantörens första möjliga växlingstillfälle. Om kunden begär det, skall leverantören medverka till kurssäkring för kundens räkning och på dennes bekostnad.

6.5 Medför leasing eller liknande finansiering att leverantören inte kan fakturera vid effektiv leveransdag och erhålla betalning, äger leverantören rätt att debitera kunden en avgift motsvarande hyra från effektiv leveransdag till faktureringsdagen.

6.6 Uppgifter om priser och andra förhållanden av konfidentiell natur får inte utlämnas till utomstående.

6.7 Om montering ingår i leverantörens åtagande, är kostnaden härför inräknad i priset, om ej annat avtalats.

7. Ägareförbehåll

- 7.1** Produkten förblir leverantörens egendom till dess den blivit till fullo betald. Accept eller annan förbindelse anses inte som betalning, förrän den är helt inlöst.
- 7.2** Intill dess äganderätten övergått till kunden, förbinder sig denne att väl vårda produkten och att inte utan skriftligt medgivande av leverantören vidtaga ändringar på produkten eller att själv överlåta produkten.

8. Leverans, fraktkostnader, försäkring m m

- 8.1** Leverans sker hos kunden på av denne anvisad plats. Leverantören ombesörjer transport inklusive transportförsäkring och väljer lämpligaste transportsätt. Alla kostnader för montering och frakt såsom kostnader för spedition och transportförsäkring ingår i priset, om ej annat avtalats. Detta gäller endast vid maskinleveranser. Vid montering ingår också kostnader för förflyttning och uppackning i priset om ej annat avtalats.

Om leverantören så påfordrar, skall kunden tillhandahålla medhjälpare vid monteringen. Leverantören skall framföra sina önskemål senast vid avtalets träffande.

- 8.2** Leverantören står faran för förlust av eller skada på produkten till och med effektiv leveransdag, dock icke för förlust eller skada, som orsakats av kunden eller dennes personal. Kunden är dock från det produkten ställts på av honom anvisad (även tillfällig) plats skyldig att hålla produkten försäkrad till av leverantören uppgiven omfattning, varvid även leverantörens intresse i detta fall skall vara försäkrat, intill dess full betalning skett dock alltid intill garantidens slut. Om kunden underlåtit att ombesörja försäkring, som nu sagts, och skada inträffar, anses faran för produkten ha övergått på kunden i och med att produkten ställts på av kunden anvisad (även tillfällig) plats. Leverantören har rätt att på kundens bekostnad teckna erforderliga försäkringar, om kunden försummat detta.

Om skadefall inträffar, som omfattas av försäkring, som anges i denna punkt, skall utfallande försäkringsersättning tillfalla leverantören mot att denne fullgör sin skyldighet enligt första stycket.

- 8.3** Kunden ersätter alla kostnader för nedmontering och returtrakter i det fall leverantören hävt avtalet i anledning av kundens kontraktsbrott. Detsamma gäller vid hyra eller leasing, då avtalet inte förlänges.

9. Parternas solvens

- 9.1** Om kunden blivit försatt i konkurs, inlett ackord, inställt sina betalningar eller är på sådant obestånd, att köpeskilling, hyra eller annan avgift inte rätteligen kan erläggas till leverantören, äger denne innehålla leverans, till dess betryggande säkerhet ställs. Om inte sådan säkerhet ställs inom skälig tid efter anmaning från leverantören, äger denne häva avtalet avseende ännu icke betald del av produkterna. Hävning får dock inte ske avseende redan levererad del av produkterna, om den erfordras för att levererad och betald del skall kunna utnyttjas enligt avtalade specifikationer. Kunden skall erlägga belopp motsvarande hyra och andra avgifter fram till den dag, då levererad produkt nedmonterats eller satts ur funktion av leverantören.

9.2 Om leverantören blivit försatt i konkurs, inlett ackord eller inställt sina betalningar eller eljest är på obestånd och på grund av detta inte kan fullfölja avtalad leverans och ej heller kan ställa betryggande säkerhet för leveransens fullgörande, äger kunden rätt att häva avtalet helt eller delvis.

10. Dröjsmål med betalning alt. ställande av säkerhet

Om kunden i annat fall än som anges i punkt 9.1 inte ställer avtalad säkerhet, alternativt inte erlägger betalning i rätt tid, är leverantören berättigad att:

10.1 framflytta monteringsdag och avtalad leveransdag till med hänsyn till omständigheterna motiverad tidpunkt, varvid leverantören äger rätt att erhålla vite, såvida det inte med hänsyn till omständigheterna i fallet skäligen må kunna antagas, att leverantören inte åsamkats någon skada. Vill leverantören göra gällande rätt till vite, skall han inom skälig tid skriftligen underrätta kunden härom. Vitet skall beräknas på samma sätt som vid leveransförsening enligt punkt 11.4. Om vite utgår för viss produkt, kan inte dröjsmålsränta utgå för samma produkt.

10.2 vid dröjsmål med betalning till följd av oskälig fördröjning av leveransgodkännande eller annan orsak, från förfallodagen tillgodoräkna sig dröjsmålsränta, som med visst procenttal överstiger av Sveriges Riksbank fastställt och vid varje tidpunkt gällande diskonto.

Dröjsmålsräntans storlek skall anges i leverantörens orderbekräftelse och faktura. Vid diskontoförändring ändras dröjsmålsräntan med verkan från följande månadsskifte.

10.3 efter 30 dagars dröjsmål uppsäga resterande köpekilling, hyra eller avgift till omedelbar betalning, eller häva avtalet. Leverantören äger i sådant fall rätt att även häva avtalet delvis, om de enheter, som inte omfattas av hävning, kan utnyttjas enligt avtalade specifikationer utan hinder av att enheter omfattade av hävning återtagas. Vid avbetalningsköp gäller dock bestämmelserna i lagen om avbetalningsköp mellan näringsidkare. Kunden skall erlägga belopp motsvarande hyra och andra avgifter fram till den dag, då levererad produkt skall nedmonteras av leverantören. Kunden äger rätt att nyttja produkten till den nedmonteringsdag, som anges av leverantören. Häver leverantören avtalet, har leverantören även rätt till skadestånd.

11. Leveransförsening

11.1 Finner part att försening kommer att inträffa, eller framstår försening som sannolik, skall detta utan uppskov skriftligen meddelas andra parten. Därvid skall anges orsaken till förseningen samt såvitt möjligt den tidpunkt, då leveransen eller mottagandet beräknas kunna ske. Underlåter part att inom skälig tid lämna sådant meddelande, har den andra parten rätt till ersättning för den skada, som kunde ha undvikits, om meddelandet lämnats i tid.

11.2 Om leverantören inte fullgör sitt åtagande inom avtalad tid, äger kunden rätt att erhålla vite, såvida det inte med hänsyn till omständigheterna i fallet skäligen må kunna antagas att kunden inte åsamkats någon skada. Vite skall dock inte utgå för tid under vilken likvärdig produkt utan extra kostnad ställs till kundens förfogande. Vill kunden göra gällande rätt till vite, skall han inom skälig tid skriftligen underrätta leverantören härom.

- 11.3** Om kunden genom att inte i tid iordningställa lokaler eller genom annan handling eller underlåtenhet, som inte omfattas av punkt 10, förorsakar en leveransförsening, äger leverantören rätt att framflytta monteringsdag och avtalad leveransdag till en med hänsyn till omständigheterna motiverad tidpunkt. Leverantören äger då rätt att erhålla vite beräknat på samma sätt som vid leveransförsening enligt punkt 11.4, såvida det inte med hänsyn till omständigheterna i fallet skäligen må kunna antagas, att leverantören inte åsamkats någon skada.
- 11.4** Vite skall de första fem veckorna utgå med 0,5% av köppriset per avslutad förseningsvecka för den del av produkten, som inte kan tagas i avsett bruk. De därpå följande femton veckorna skall vite utgå med 0,25% av köppriset per avslutad förseningsvecka för den del av produkten, som inte kan tagas i avsett bruk.
- 11.5** Om ena parten försenar leverans mer än sammanlagt 3 månader, äger andra parten såvitt avser försenade enheter häva avtalet genom skriftligt meddelande till motparten. Kunden äger till lika häva avtalet beträffande övriga enheter, om dessa står i sådant sammanhang med försenade enheter, att de inte i huvudsak kan tagas i avsett bruk. Häver part avtalet, har denne även rätt till skadestånd.
- 11.6** Om effektiv leveransdag för produkten i dess helhet inte kunnat fastställas enligt punkt 5.6 och leverantören inte inom 3 månader kunnat avhjälpa felet, och om kunden inte häver avtalet enligt punkt 11.5, har kunden rätt till prisavdrag med belopp, som motsvarar felet eller bristen i avtalad specifikation.

12. Nya produkter, konstruktionsändringar, ersättningsprodukter

- 12.1** Leverantören är före leverans berättigad att utan föregående underrättelse till kunden företa detaljförändringar i konstruktionen, som förbättrar produkten.
- 12.2** Leverantören kan efter överenskommelse med kunden ersätta den avtalade produkten med annan. Sådan ersättningsprodukt skall uppfylla de i avtalet angivna kraven och vara likvärdig med eller ha större kapacitet än den ursprungliga produkten.
- 12.3** Kunden äger rätt att vidta ändringar i ägd produkt. Kunden äger inte rätt att vidta ändringar i hyrd produkt utan leverantörens skriftliga medgivande. Kunden äger rätt att till ägd eller hyrd produkt foga tillsatser eller direkt ansluta annan produkt eller använda tillbehör och förbrukningsartiklar av annat fabrikat under förutsättning att leverantörens specifikationer uppfylles.

Om sådana ändringar, tillsatser eller sådan produkt av annat fabrikat försvårar normal och ändamålsenlig funktion eller underhåll av avtalad produkt, äger leverantören rätt till kompensation för därigenom uppkomna merkostnader samt till jämkade garanti och underhållsvillkor.

13. Omplacering av produkt

Avser kunden att vid hyres- och/eller underhållsavtal omplacera produkt, skall leverantören i förväg skriftligen underrättas om åtgärden och till vilka lokaler omplaceringen avses ske. Om dessa lokaler är så belägna, att omplacering medför ökade underhållskostnader, skall leverantören kompenseras härför samt äga rätt till jämkade garanti- och underhållsvillkor. Kunden svarar för alla flyttnings- och installationskostnader. Häri inkluderas leverantörens kostnader för arbete med lokalplanering, nedmontering av utrustning samt återinstallation.

14. Ansvar för användning och kontroll

14.1 Det ankommer på kunden att svara för tillstånd och medgivanden och för erforderliga kontroller och säkerhetsåtgärder i den mån dessa leveransvillkor eller avtalet i övrigt inte anger annat.

14.2 Leverantören skall vidta nödvändiga åtgärder för att efterleva de sekretessföreskrifter, som gäller i kundens företag, och som, när avtalet ingås skriftligen, delgivits leverantören.

15. Intrångstalan

15.1 Leverantören åtar sig att på egen bekostnad försvara kunden, om talan föres mot denne om intrång i patent eller upphovsrätt på grund av användning i Sverige av den levererade produkten eller delar av denna. Leverantören åtar sig vidare att ersätta kunden för de ersättningar och skadestånd, som utdöms i sådan rättegång. Leverantörens åtagande gäller endast under förutsättning, dels att leverantören omedelbart skriftligen underrättas av kunden om framförda anspråk eller väckt talan, dels att leverantören ensam får bestämma över försvaret mot sådan talan och alla förhandlingar om uppgörelse eller förlikning:

15.2 Om ovan angivet intrång slutgiltigt befinnes föreligga, och leverantören på sätt som ovan anförts fått deltaga i rättegång eller förlikning, eller om det enligt leverantörens egen bedömning är troligt att sådant intrång föreligger, skall leverantören på egen bekostnad endera tillförsäkra kunden rätt att fortsätta att använda produkten eller produktdelarna, eller ersätta den med annan motsvarande produkt, vars användning inte innebär intrång, eller ändra den så att intrång inte föreligger.

I vart och ett av nämnda fall skall produkten ha minst avtalad funktion. Är det inte möjligt att eliminera intrånget utan försämring av funktionen, har kunden rätt till mot funktionsförsämringen svarande prisnedsättning med beaktande av den tid produktionen använts respektive att, om funktionsförsämringen är väsentlig, häva avtalet. Leverantören har, för det fall att intrånget ej kan kringgås, rätt att återta produkten och vid köpt produkt kreditera kunden ett med hänsyn till samtliga omständigheter skäligt belopp. Samma rätt gäller om funktionsförsämringen enligt ovan är väsentlig.

15.3 Leverantören är inte ansvarig mot kunden för anspråk på grund av intrång, som grundas på att produkten använts i samband med produkt, som ej levererats av leverantören, eller på att produkten ändrats eller använts på ett sätt, för vilket den ej konstruerats.

15.4 Leverantörens ansvar mot kunden på grund av intrång i patent eller upphovsrätt är beroende av att kunden iakttar vad som sägs i punkt 15.1 och är begränsat till vad ovan anförts.

16. Garanti

16.1 Leverantören förbinder sig att i enlighet med vad här och nedan i punkterna 16.2-16.7 stadgas avhjälpa alla genom bristfälligheter i konstruktion, funktion, material eller arbete uppkommande fel på produkten.

Leverantörens garanti för nya produkter gäller lika länge som underleverantörs eller fabriks garanti, dock minst sex månader från effektiv leveransdag. För begagnade produkter skall från fall till fall avtalas särskilt om garantitiden liksom om den garantitid, som avses i punkt 16.7. Om sådant avtal träffas, skall vad som i övrigt stadgas i punkterna 16.2-16.8 gälla, om ej annat avtalats. Om sådant avtal ej träffas, gäller för begagnade produkter inte detta avtals föreskrifter om garanti i någon del. Om anläggningen användes mer intensivt än vad som avtalats, eller vad som kan antas förutsatt vid avtalets ingående, förkortas garantitiden i motsvarande grad.

16.2 Efter att från kunden mottagits meddelande om fel, som avses i punkt 16.1, skall leverantören avhjälpa felet med all skyndsamhet och på egen bekostnad. Leverantören äger i eget val reparera eller utbyta felaktig produkt eller del därav.

För säkerställande av eventuell framtida bevisföring skall vitala reklamationer göras även skriftligen. Om kunden icke senast tre månader efter det viss påstådd felaktighet först påtalats lämnat skriftlig reklamation enligt vad nyss sagts, äger kunden inte påkalla rättslig prövning av saken.

16.3 Leverantörens ansvar avser inte fel, som beror på av kunden tillhandahållet material eller på av denne föreskriven konstruktion. Leverantörens ansvar omfattar inte heller fel, som förorsakas av oförutsedda arbetsförhållanden eller oriktig användning. Sålunda omfattar garantiansvaret bl.a. inte fel, förorsakade av bristfälligt underhåll eller oriktig montering från kundens sida, ändringar utan leverantörens skriftliga medgivande, av kunden oriktigt utförda reparationer, normal förslitning eller försämring.

16.4 Då underhållsavtal träffats, garanterar leverantören, så länge underhållsavtalet gäller, att levererade maskinprodukter uppfyller tekniska specifikationer enligt detta avtal.

16.5 På delar, som p.g.a leverantörens garanti levererats i utbyte eller omgjorts, lämnas samma garanti, som gäller för den ursprungliga produkten, under en tid av sex månader från tiden för montering efter utbyte eller ändring. Garantitiden för produktens övriga delar skall dock endast förlängas med tid, under vilken produkten varit obrukbar till följd av fel, som omfattas av leverantörens garantiåtagande.

Felaktiga delar, som utbytts, skall ställas till leverantörens förfogande.

16.6 Därest leverantören oaktat anmodan inte inom skälig tid uppfyller sina förpliktelser enligt punkt 16.2 eller punkt 16.5 äger kunden låta utföra nödvändiga reparationer eller låta tillverka nytt gods på leverantörens risk och bekostnad, under förutsättning att han därvid förfar med omdöme, eller, om felet är väsentligt för kunden och leverantören insett eller bort inse detta, tillgodogöra sig prisavdrag med belopp, som motsvarar felet eller bristen i avtalad specifikation, eller häva avtalet i vad avser sådan del av anläggningen, som till följd av leverantörens underlåtenhet inte kunnat tagas i avsett bruk.

16.7 Leverantören garanterar tillgång till reservdelar och underhåll under minst fem år från effektiv leveransdag för den ursprungliga leveransen. Om leverantören endast är återförsäljare av den produkt varom är fråga, gäller garantin inte i sådant fall, där återförsäljarens leverantör blivit oförmögen att förse återförsäljaren med sådan reservdelar, som endast återförsäljarens leverantör kunnat tillhandahålla, och denna oförmåga inte rimligen kunnat förutses av leverantören vid tidpunkten för köpeavtalets träffande.

16.8 Om leverantören sålt produkten i egenskap av återförsäljare för utländsk tillverkare och skulle upphöra att vara återförsäljare, skall, i den händelse tillverkaren utser annan återförsäljare i Sverige, leverantören äga rätt att överföra sina rättigheter och skyldigheter enligt avtalet avseende garanti- och servicearbeten på den nya återförsäljaren.

17. Force majeure

Om part förhindras att fullgöra detta avtal av omständighet utanför hans kontroll, som han inte skäligen kunde förväntas ha räknat med vid avtalets träffande, och vars följder han inte heller skäligen kunde ha undvikit eller övervunnit, eller av att hans underleverantör förhindras fullgöra sin leverans på grund av omständigheter, som här angivits, skall detta utgöra befrielsegrund, som medför framflyttning av tidpunkt för prestation och befrielse från vite och andra påföljder. Detta äger tillämpning oavsett om orsaken till förseningen inträffar före eller efter avtalad leveransdag. Om avtalets fullgörande till väsentlig del förhindras för längre tid än 3 månader på grund av viss ovan angiven omständighet, äger part, utan ersättningskyldighet, skriftligen frånträda avtalet.

18. Ansvar för personskada och för skada på egendom före övertagandet

18.1 Vid fall av skada på person eller egendom, som inträffar före övertagande av produkten, skall ansvaret fördelas enligt följande:

a) I) leverantören skall på egen bekostnad avhjälpa varje förlust eller skada på produkten eller anläggningen, som inträffar, innan faran härför övergått på kunden, oavsett av vilken anledning skadan eller förlusten uppstått, bortsett från handling eller underlåtenhet på kundens sida.

II) leverantören skall på egen bekostnad avhjälpa varje förlust eller skada på produkten, som inträffar efter det faran härför övergått på kunden, därest förlusten eller skadan vållats genom handling eller underlåtenhet på leverantörens sida.

III) uppstår förlust eller skada på någon del av produkten till följd av omständighet, för vilken leverantören i enlighet med vad ovan i I) och II) stadgats inte bär ansvaret, skall förlusten eller skadan på kundens anmodan och bekostnad avhjälpas av leverantören;

- b)** vid skada på annan kundens egendom än själva anläggningen, skall leverantören hålla kunden skadeslös, i den mån skadan vållats av leverantören eller beror på bristfälligheter i utrustning eller verktyg, som leverantören tillhandahållit för montaget, om det visas, att leverantören underlåtit att iakttaga tillbörlig skicklighet och omsorg;
- c)** I) vid personskada skall kundens respektive leverantörens ansvar gentemot den skadelidande fastställas enligt gällande lag.

II) framställer den skadelidande några krav gentemot kunden, skall leverantören hålla kunden skadeslös för sådant krav i den mån skadan beror på någon av de omständigheter, som omnämnts i moment b) ovan.

III) framställer den skadelidande några krav mot leverantören, skall kunden hålla leverantören skadeslös, såvida inte leverantören enligt I) ovan skulle ha varit skyldig att hålla kunden skadeslös, därest kraven framställs gentemot denne;

d) vid skada på egendom tillhörig tredje man skall bestämmelserna i moment c) ovan gälla i tillämpliga delar;

e) bestämmelserna i denna punkt skall äga tillämpning på handling och underlåtenhet av parternas personal i samma mån, som de äger tillämpning på handling och underlåtenhet av parterna själva. Sådant personal, som leverantören ansvarar för, och som arbetar på dennes uppdrag, jämföras i detta hänseende med leverantörens egen personal.

I vad avser handling och underlåtenhet av den extra arbetskraft, som tillhandahållits av kunden i enlighet med punkt 8.1, skall leverantören ansvara för följderna av sådana order och instruktioner, som varit felaktiga eller som givits till en person, som vid ordens eller instruktionens mottagande bevisligen förklarar sig inte äga de nödvändiga kvalifikationerna;

f) parterna äger träffa särskild överenskommelse rörande omfattningen av skadeståndsansvaret.

18.2 Vill part, gentemot vilken krav framställts, utnyttja sina rättigheter enligt punkt 18.1 c) och d), skall han underrätta den andra parten om kravet och, om denne så önskar, tillåta honom att föra alla förhandlingar för reglering av kravet och att föra hans talan eller, i den mån det är tillåtet enligt gällande lag, att intervensera i rättegången.

18.3 Bestämmelserna i punkterna 18.1 och 18.2 skall jämväl äga tillämpning under den tid leverantören befinner sig på monteringsplatsen för att fullgöra sina förpliktelser enligt punkterna 16.1-16.6.

19. Ansvar för produktens skadebringande egenskaper (produktansvar) efter övertagandet

Leverantören ansvarar för egendomsskada endast, om det kan visas, att skadan orsakats genom vårdslöshet av leverantören eller av någon, som leverantören ansvarar för.

Leverantörens ansvar för personskador regleras enligt Produktansvarslagen (1992:18).

20. Begränsning av skadeståndsskyldigheten

20.1 Det åligger part, som gör gällande, att avtalsbrott föreligger, att vidtaga alla erforderliga åtgärder för att begränsa uppkommande skada, såvida han kan göra detta utan oskälig kostnad eller olägenhet. Underlåter han detta, äger den avtalsbrytande parten påfordra jämkning av skadeståndet.

20.2 Leverantörens skadeståndsansvar för personskador är per skadetillfälle begränsat till 100 gånger det vid tiden för skadans uppkomst gällande basbeloppet enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring. Skadeståndsansvaret för egendomsskador omfattar endast ersättning för direkt förlust och är per skadetillfälle begränsat till 50 basbelopp.

20.3 Parts skadeståndsansvar skall utom i fall som avses i punkt 20.2 vara begränsat till direkta förluster till ett sammanlagt belopp om 10% av hela kontraktssumman.

20.4 I detta avtal angivna begränsningar i leverantörens ansvar gäller inte, om leverantören gjort sig skyldig till grov vårdslöshet.

21. Skiljedom

Twister angående tolkningen eller tillämpningen av detta avtal och därmed sammanhängande rättsförhållanden skall avgöras av skiljemän enligt svensk lag. Om vid tvist värdet av vad som yrkas uppenbart inte överstiger tio gånger det vid tiden för påkallandet av skiljeförfarandet gällande basbeloppet enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring, skall tvisten avgöras av ensam skiljeman, som på parternas begäran utses av Stockholms Handelskammare.

22. Begränsning av talan

22.1 Part, som vill framställa anspråk på grund av fel eller försumlighet från motpartens sida, skall för att inte förlora sin rätt till talan, skriftligen påtala felet eller försumligheten senast tre månader efter det denna kom till partens kännedom.

22.2 Om part ej påkallat skiljeförfarande inom tolv månader från den dag han påtalat fel eller försumlighet, har han förlorat sin rätt till talan såvitt avser fel och angiven försumlighet.

23. Avtalets omfattning, ändringar och tillägg

23.1 Ändringar eller tillägg till avtalet skall ske skriftligen liksom även utfästelser om prestanda och andra åtaganden, medgivanden och överenskommelser i anslutning till avtalet.

23.2 Skulle part göra medgivande utöver avtalet, skall detta icke ändra eller påverka hans rättigheter eller skyldigheter vid andra tillfällen eller i andra avseenden än vad medgivandet avser.

24. Överlåtelse av avtalet

Med nedan angivna undantag äger part ej rätt att utan motpartens skriftliga godkännande överlåta detta avtal.

Leverantören äger rätt att utan medgivande av kunden överlåta rätten att mottaga betalning enligt detta avtal.

Kunden äger rätt att finansiera köp genom leasingföretag, som godkänns av leverantören. I sådant fall gäller dock detta avtal även fortsättningsvis i tillämpliga delar mellan leasetagaren och leverantören.

Part äger rätt att utan motpartens godkännande överlåta avtalet till annat företag inom koncern eller företagsgrupp, i vilken part ingår vid avtalets träffande eller senare kan komma att ingå. Motsvarande gäller för statliga eller kommunala organ.

Om den nya parten inte fullgör sina förpliktelser, svarar den ursprungliga parten för förpliktelseernas fullgörande.